

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová az előfizetések, hirdetések, közlemények intézendők.

Felelős szerkesztő és kiadó:

id SZILBER JÁNOS.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona. Fél évre 4 korona. Negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket jutányos áráért vesz fel a kiadóhivatal.

Földet a népnek.

Az alföldi szinmagyar nép helyzete kétségbeejtő. Tisztában van ezzel mindenki. A nyomoruság okait ismeri a kormány is. A régi jobbágytelkek, a parasztbirtok, elaprózódott a nép szaporodásával, úgy hogy ma már 10—12 családra jut annyi föld, amelyen a szabadságharcz után a felszabadított jobbágy gazdálkodott.

Az is öreg hiba, hogy a kisgazdák nem haladtak a korrall és még ma is a régi őstermelési rendszer mellett vannak. A kertészkedést az őstermelő köznép alig ismeri, pedig ez a jövő.

Nagy baj volt az is, hogy a felszabadított jobbágyok vagyonát nem védelmezte mindjárt a törvény. Ennek a következménye lett aztán az, hogy az élelmesebbek, a furfangosabbak összevásárolták az apró birtokokat és ők is nagybirtokosokká lettek. Így van ez Hódmezővásárhelyen különösen, de másutt is. A duggazdag Bagi, Maczelka és a többi parasztnábobok semmiben sem különböznek a Pallavicini, Károlyi és a többi duggazdag főuraktól, sőt ellenkezőleg. A parasztnábobok értenek a gazdálkodáshoz, különösen

a munkásnép kihasználásához, míg a főurak képtelenek a gazdatisztek fejévei gondolkodni.

Egyre rosszabbodnak a viszonyok az alföldön. Még tíz esztendő előtt a 80 krajczáros napszám járta, ma pedig már csak 80 fillér. De még így is sok munkás nem talál foglalkozást, mert ma napság már a gép vet, kapál kaszál arat, morzsol — és egyre kevesebb munkát ad föld nélküli munkásoknak, a kik pedig rá vannak szorulva a munkára és minden elképzelhető módon saját maguk nyomják le a munka értékét. Mert mind dolgozni akar a mindennapi fekete kenyérért, de hát hiába, — munka nincs.

Eddig 12 napszamos naponként 14 hold kukoriczát kapált meg, ma pedig a kapáló gép elvégzi ezt. Egy ló és egy ember kell csupán hozzá. Ez az arány a többi gazdasági gépeknél is. Már most: ha eddig valamely nagy gazdaságban átlag 1200 mezei munkás talált foglalkozást, a mai gazdasági gépek mellett alig van szükség 200—300 munkásra, tehát 900 munkás nem talál foglalkozást, nem tud kenyeret keresni.

Ezzel szemben a munkáskéz egyre több, mert a nép szapora, azonkívül

a kisgazdák seregestül mennek tönkre és kerülnek a munkások közé.

Miután ma kétszer annyi a munkás, mint husz év előtt volt és manapság már félannyi munkásra sincsen szükség, mint husz év előtt, könnyen érthető, hogy mért oly nagy a nyomor és az inség a munkások közt. Nem nagy jóstehetség kell hozzá, hogy előbb-utóbb nem a felvidéki rusznyákokat, hanem a honfoglaló magyarok utódait kell fölsegíteni. Mert arra nem lehet számítani, hogy az alföldön a gyáripar — (ami nincs) adjon foglalkozást a népnek. De meg a gyári és ipartelepeket inkább a terméktelenebb hegyvidékeken kellene létesíteni, a hol nem lehet a földet úgy kihasználni, mint a rónán.

Földhöz kell juttatni az alföldi munkásnépet, hozzászoktatni a belterjes gazdálkodáshoz, a kertészkedéshez. A nagy uradalmakat meg kell vásárolni az államnak és ott jelölni ki számára helyet, a hol nemzeti hivatást tud teljesíteni: a hegy és nemzeti vidékeken. Nem szabad semmiféle áldozattól visszariadni, mert itt a magyar nép jövődjéről van szó. Földet a népnek, hogy megélhessen, de egyszersmind törvényt kell

A TISZAVIDÉK EREDETI TÁRCZAJA.

A méh.

A méh a fulánkosok hártyszárnyú rovarcsaládjába tartozik. Az egész világon mintegy 2000 fajtája van, nálunk Magyarországon körülbelül 500 fajtája ismeretes. Vannak bennük párosan s vannak társaságban élők is. Általában rövid és hosszú nyelvűekre oszlanak; de ezt az elnevezést a nyelv valóságos hosszától kapták, nem képletesen kell tehát venni, mint pl. mikor az emberre mondják, hogy „hosszú-nyelvű.”

A társaságban élő méhek között egy-egy családban rendszeren egy *anya* van, a többiek vagy *dolgozók*, vagy *herék*. A dolgozók korcs nőtények, a herék hímek. Nem úgy van tehát náluk, mint az emberi társadalomban, hol mind két nem között akad elég *here*.

A dolgozó méheket: a szorgalom jelképének tartják; de szorgalmának gyümölcsét más használja, mint a toke által leigázott kisiparos munkájából mások gazdagnak, maga a munkás kéz pedig jóformán csak enni kap — ha kap.

A méh munkája nem megvetendő; azért érdemes volna rá nagyobb gondot fordítani. Szebben beigazolva sehol se látom annak a közmondásnak az igazságát, hogy „sok kicsi sokra megy,” mint éppen a méhek munkájában. Nálunk sokkal kevesebbet törődik vele a nép, mint kellene s mégis

csak a nyilvánosan kimutatható hasznot tekintve Magyarországnak a méh közel egy millió forintot jövedelmez évenként méz és viaszban. Tehát I. Rákóczy György jól tudta mit cselekszik, mikor monopolium alá vette a méz és viasz elárúsítását. Nagyon jó volna e fölött komolyabban gondolkodni sok pazarló embernek, a kinek többnyire azért van panasszal teli a szája, mert nem azt követi, hogy „garast garas mellé” s idővel forint lesz a forint mellett, hanem ehelyett kidobja a *garast garas után* s így idővel nemcsak a forint, hanem a kidobni való garas is hiányozni fog. Ne dobd ki a garast hatos értékű fölöslegesért se, mert könnyen arra juthatsz, hogy a hatos értékű szükségest is kénytelen lesz garasért odaadni.

A régi magyarok nagyobb gondot fordítottak a méh tenyésztésére; de kellett is, mert a török-világban még *méz-adót* is követelt a török, még pedig nem csekély mennyiségben, mint azt Kecskemét városa bizonyíthatná, mert tőle 1586-ban a török 2000 oka (egy oka közel 13 deciliter) mézet követelt adóba. Az adónak tudtommal ez az egyetlen „édes” neve volt, de még erről is azt tartotta a magyar ember, hogy kifizetni „keserű.”

Sokan azt hiszik a méhről, hogy a mézet a lábain hazahordott virágporból készíti; pedig ez nem áll; ezt a port a fiasítás táplálására fordítja; a méz pedig a nyelvvel felszedett virágnevdvből lesz, melyet a méh a testében levő úgy nevezett „méz-gyomorba”

gyűjt s otthon a sejtekbe kiüríti. A gyomorba való gyűjtést az emberek közül is sokan praktizálják. Akárhány ember oda gyűjti egész keresményét, minden vagyonát; noha nem mindig „édességekben,” (ez leginkább a nyaladó asszonyoknál fordul elő); hanem sokszor *savanyu* bor alakjában. Hanem ennek a „gyűjtésnek” a vége rendszeren *keserű*. Ezek az emberek olykor még abban is hasonlítanak a méhekhez, hogy a mit begyűjtöttek, hazatérve kiürítik a sejt... akarom mondani a sajtárba.

Milyen csekély dologból csinálja a méh azt a sok édességet! Hasonlót találunk a tiszta, nyugottilektü becsületes emberek életében is; ezeknek is sok édes percet szereznek az olyan csekélynek látszó dolgok, a miket mások tán semminek se tekintenének, de nekik a boldogság édes forrásai a családi körben. Ha mindenki megtudná becsülni az élet aprólékos örömeit, de sok sivár élet más fordulatot venne! De hát az emberek fenéig szeretik őríteni az örömek poharait, mint a korhely kancsót, pedig valamint a korhely drágán fizeti meg nemcsak a bort, hanem azt is, hogy megitta, úgy az örömek fenéig őrített pohara is megbosszulja magát s elvégre is csömört okoz tiszta öröm helyett. *Tehetlenség* és *csömör* olyanok, mint az édes testvérek, azzal a különbséggel, hogy nem marakodnak, hanem szépen megférnek egy hajlékban.

(Folyt. köv.)

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYSZERŰ ELISMERT KELLÉMES 1711 TERMÉSZETES HASZAITÓSTER

alkotni a kisbirtok védelmére. A hitbizomány a nagybirtokot védi, védje tehát a kisbirtokot is a törvény, mert a védelem nélkül a kisbirtokost újra a tönkrejutás veszélye fenyegetné.

— **Kerületi tanonc- és segédmunka kiállítás Szegeden.** A szegedi kereskedelmi és iparkamara ez év augusztus havában kiállítást rendez a kerületi *iparostanoncok- és segédek munkáiból.* E kiállítás rendezési munkája már nagyon előre haladt és kezd már kibontakozni a kiállítás képe, mely az előjelekből ítélve, nagyon sikeresnek ígérkezik. Eddig tömegesebb részvétel a következő helyekről van jelezve: Szeged, Szabadka, Baja, Zombor, Ujvidék, Szentes, Hmvasárhely városokból és Apatin, Bezdón, Baracska, Aulkesz, Dorzsa, Csongrád, Futtak, Hodságh, Palánka, Karavukova, Déronya, Veprovác, Zsablya, Cservenka, Kulpin, Topolya, Szenttamás stb. községekből. A jelentkezések még folynak, melynek végső terminusa június 22. A kiállításon a segédek- és a tanoncok elismerő oklevélen kívül *arany- és ezüstpénz jutalmakat* is kapnak. E célra 1000 korona van előirányozva. Az iparos, akinek alkalmazottja díjat nyer, szintén kap elismerő okmányt. A kiállítási díjait a kamara fizeti. Sérdij nem szedetik. A kiállítással kapcsolatosan a kamara később közli az érdekeltekkel. A kiállító tanoncok, segédek és ezek munkaadói részére a kereskedelemügyi miniszter feláru menetjegy-kedvezményt engedélyezett a kiállítás megtekintése céljából teendő utazáshoz.

Pestvármegye határozata.

Most, mikor azt a sok mondva csinált bizalmi nyilatkozatot liferálják a megyék főispánjai, akadt egy hazafias vármegye, az ország szívében fekvő és legnagyobb vármegye: a Kossuth Lajos vármegyéje, mely nem riadt vissza a hatalomtól, s nem hagyta magát dirigálni a kormány által, hanem nyíltan és őszintén kimondotta, hogy a kormány törekvését elítéli és a nemzet követelményeit helyesli.

Pestvármegye f. hó 8-án tartott közgyűlésében elfogadta a következő indítványt, amit a főjegyző olvasott fel:

Indítvány.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye közönségének nemes tradícióihoz tartozik, hogy az elsők között legyen mindig, midőn egy-egy lépést akarunk előre tenni a nemzet jogainak kivívásában. Fájdalommal látja a vármegye közönsége, hogy az utolsó három évtized alatt valóságos tespedés és visszaesés állott be a nemzeti jogok érvényesülés terén. (Zajos fölkiáltások: Igaz! Ugy van! Egy hang: Nem igaz: Felkiáltások: Ki kell dobni! Osztrák véleményt nem lehet itt hangoztatni!) Vérbeli és pénzbeli áldozatokat ez a nemzet nem szünt meg hozni ez idő alatt soha, a kívánalmak teljesítését egyetlen egyszer sem tagadta meg, bárha anyagi ereje roskadozott is a terhek sulya alatt. Ám ezen áldozatokkal szemben egyetlen lépés sem történt, amely viszonzásul a nemzet jogait tágitotta volna és nemzeti irányban vívmányt és haladást jelentett volna. (Hosszan tartó élénk helyeslés.)

Nincsen egyetlen civilizált nemzet, amely eltűné, hogy a haza és a trón védelmére szánt haderejében gyermekeit ide-

gen tisztek, idegen jelvények alatt vezessék. (Igaz! Ugy van!) Egy ezer év óta fennálló nemzetnél ez a helyzet türhetetlen (Zajos helyeslés.) és ki van zárva annak a lehetősége, hogy ehhez a nemzet önként nyújtson segédeszközöket. Lehetetlenség, hogy a dualizmusra és a két állam paritásos állására fektetett iövényes intézkedéseink jellegét elmosni és a *közösöknek megteremtett intézményekből mindazt, ami magyar, ami az állam szuverénitására kövételme nye, szó nélkül eltüntetni engedjük.* (Hosszas élénk tetszés.)

Ha a jogfeladás lejtőjén egészen lesiklani nem akarunk, véget kell vetni ennek a pusztító áramlatnak (Igaz! Ugy van!) és kell hogy a nemzet a törvénykönyvre téve kezét, megkövetelje államiságának érvényesülését a magyar haderőben. *Megkövetelje a magyar vezényszót, a magyar tisztek alkalmazását a magyar zászló és címer használatát.* (Hosszas éljenzés és taps.) Ezen szent jelvények alatt, egyenlő hűséggel a haza és koronás király iránt, akarja ez a nemzet teljesíteni odaadó lelkesedéssel, századok viharai alatt megedzett katonai erényekkel és hősi önfeláldozással a haza és trón iránt való védelmi kötelezettségét. (Igaz! Ugy van!)

Mindezen okoknál fogva a *vármegye közönsége meleg lelkesedéssel kíséri figyelemmel nemzet jogaiért folytatott küzdelmet.* (Élénk helyeslés.) És bár hazafias megnyugvással látta azt, hogy a közhatalom kezelésének tisztaságában az utóbbi időben országszerte örvendetes változás állott be, mégis *helyesnek itéli, hogy a folyton követelő nagy katonai áldozatokkal szemben a nemzeti követelmények teljesítése határozott feltételként felállíttassék.* (Perczekig tartó taps és éljenzés.)

Ennek a vármegyének közönségét a közügyek megbírálásánál sohasem vezették szigorú pártszempontok. A vármegye vezetősége és közönsége minden vizályt kerülve, össze tudott olvadni mindig egy akarathban, amikor a nemzet nagy érdekeinek védelméről volt szó. (Igaz! Ugy van!) Most is ezen pártszempontokon fölülálló elhatározás vezérli, midőn az igazság erejébe vetett hittel és a törvényekhez való szigorú ragaszkodással kimondja, hogy *csüggedést nem ismerve kell előre haladni mindaddig, míg törvényeinknek és nemzeti jogainknak érvény nem szereztetik.* (Hosszas éljenzés és taps.)

Mint az ország szívében és a magyarság központjában fekvő vármegye közönsége *maga is részt kér magának ebből küzdelemből* és meg van győződve, hogy *mindenki, aki a hatalomtól független,* lelkében együtt érez a fent kijelentett nemzeti törekvésekkel és eljön az idő, mikor az egész magyar nemzet egy táborban lesz jogainak megóvása és keresztülvitele érdekében. (Élénk helyeslés.)

A vármegye közönsége elhatározza, hogy a nemzeti követelmények teljesítése érdekében ezekben lefektetett állásfoglalása felirat alakjában a képviselőházhoz felterjesztessék. (Perczekig tartó viharos taps és éljenzés. Zajos fölkiáltások: Egyhangulag elfogadjuk!)

Vedd le kalapodat Csongrádvármegye közönsége e hazafias vármegye előtt; hajolj meg annak vezető emberei előtt, kik nem tartják kötelessé-

güknek, hogy a vármegyét szolgáló megadásra kényszerítsék; de egyszersmind borítsa el orcátokat a szégyen pirja affölött a szolgálalkü meghajlás fölött, mint a hatalom talpnyalása közben szolgálalkü fejeitek suggerállása folytán követtetek el!

UJDONSAGOK.

— **Urnajja.** A katolikus világ egyik legszebb ünnepét ülte az egyház az elmúlt csütörtökön: Urnapját. A rettenetes forráságban oly nagy számban jelentek meg a hívők az ünnepi istentiszteleten, hogy főtemplomunk képtelen volt befogadni. A körmenet nagy szertartási pompával ment végbe. Az istentiszteleten ott láttuk a hatóságokat és az Önk. Tüzoltó-Együletet teljes díszben. A folytó hőség következtében a templomban háromman, a körmenet alkalmával pedig négyen szédültek el. Komolyabb baja nem történt senkinek. Midőn pedig véget ért az istentisztelet, megereedtek az ég csatornái, jótékony esőt bocsátva a földre.

— **Királygyilkos hadsereg.** A szerb hadsereg e hó 11-én éjjel fellázadt uralkodója ellen s legyilkolta az egész családot. A lázadók *Sándor* szerb királyt és feleségét *Draga* királynőt, *Lunyevica* trónörökösét, *Cincar Markovics* miniszterelnököt, *két minisztert* és *két hadsegédet* s minden ellenszegülőt irtalom nélkül legyilkoltak. A fővárosi lapok jelentései szerint a gyilkosokat *Petrovics* őrnagy vezette, annak értelmi szerzői azonban magok a tábornokok voltak. Belgrádban valósággal forrong a nép, melynek egy része a katonasággal tart. A katonaság *Karegyörgyevics* herceget proklamálta királynak.

— **Tündérestély.** A csongrádi Önk. Tüzoltó-Egyület e hó 28-án a városi népkertben népiünnepélyvel egybekötve, nagyszabásu tündérestélyt rendez. A rendezőség minden lehető el fog követni, hogy az ünnepély méltó legyen nevéhez. Mint halljuk ez alkalomra a népkert oly pazarul lesz ékítve, hogy azt méltán megilleti a tündérestély név, honét bizonyára nem fognak hiányozni ez alkalommal az aranyos tündérek sem. Nem akarjuk kifeccsenni mindazt, amit a buzgólkodó rendezőség től sikerült megtudnunk, mert mindazoknak felemlítése egyenlő lenne a reklamszínállással. A ritka ünnepegen a szegedi 5-ik Honvédszenekar teljes egészében működik közre. A tündérestély műsora — mely elé mi is nagy érdeklődéssel tekintünk — a mulatságot pár nappal megelőzve lesz kibocsátva.

— **A bíró jelöléshez.** A függetlenségi 48-as párt a béke helyreállítása érdekében minden lehető elkövet, hogy városunkban a pártharc — legalább egy időre — megszűnjön. A függetlenségi párt nevében közelebb egy küldöttség megy Szentesre az alispánhoz, hogy arra kérjék, miszerint a bíróválasztás egyhangulag ejtessék meg s bíróvá Forgó Gergely választassék, ki csak a közelmúltban fényes bizonyítékát szolgáltatva annak, hogy a bírói állást nem kényszereszköznek használta fel, hanem hivatásához méltó komolysággal, tárgyilagos pártatlan igazsággal és jóakarattal töltötte be ezen állást a polgárság meglegedésére.

— **Sima Ferencz itthon.** Megbízható forrásból értesülünk, hogy Sima Ferencz tényleg itthon járt. Orosházán és Szarvason tartózkodott, de két napot töltött Szentesen is. Jelenleg Hollandiában van. Sima családja reméli, hogy nemsokára végleg hazajöhet, mert a panaszok nagy részét visszavonták, némely része pedig rövid idő múlva elévül.

— **Szinészet.** Lapunk előző számában jeleztük volt, Zoltán Gyula a nagyszombati állandó színház igazgatója, jól szervezett szintársulatával közelebb körünkbe érkezik. A társulat a múlt szombaton érkezett városunkba s előadásait f. hó 14-én kezdik meg a népkerti színpadon.

— **A postatolvajt elfogták.** Micsinai Mihály postatolvajt, kit több mint egy hét óta üldöz a budapesti rendőrség s elfo-

gatása érdekében Budapest környékén valósgos hajtóvadászatot rendeztek, nem hagyva figyelmen kívül egyetlen fűszálat sem, mely esetleg menedéket nyújthat a postatolvaj kocsisnak, tegnapelőtt Jászapát község külterületén a mezőn dolgozó munkások elfogták s átadták a hatóságnak. Micsinai kezdetben tiltakozott, hogy ő a budapesti tolvaj s más nevet mondott be a hatóságnak. Nagy zavar azonban elárulta őt s midőn megmozgott kabátja belésében varrva ott találtak egy zacskóban az egész lopott összeget 20 korona hijával. Ekkor megtört s mindent beismert.

— **Vizsgarend.** A csongrádi áll. elemi iskolákban a f. hó 13-án d. u. vették kezdetüket s e hó 20-án nyerne beférést, míg a hálaadó istentisztelet ugyancsak a f. hó 21-én fog megtartatni. Az általános tárgyakból a vizsgálat a Sip-utcai iskolában 15-én, a Keresztéri iskolában 16-án, a központi iskolában 17, 18, 19 és 20-án fognak végbemenni.

— **Községi közgyűlés.** Községi rendkívüli közgyűlés tartatik f. hó 15-én délelőtt 9 órai kezdettel a község háza tanácstermében, mely alkalommal a következő tárgyak kerülnek elintézésre: 1. Csongrádvármegye törvényhatósági bizottságának 169/903. sz. határozata a róm. kath. kántorválasztás módjaira vonatkozó 72/903. sz. közgyűlési határozat feloldásáról. — 2. Ugyanannak 163/903. sz. határozata Pölös Gábor és társaitól vett utra vonatkozó 24/903. sz. közgyűlési határozat jóváhagyásáról. — 3. Ugyanannak 166/903. sz. határozata a Hunyadytéren létesítendő járda ügyben keletkezett 54/903. sz. közgyűlési határozat jóváhagyásáról. — 4. Ugyanannak 167/903. sz. határozata a csongrád-szentesi vasut ügyben keletkezett 19/903. sz. közgyűlési határozat megsemmisítéséről. — 5. Ugyanannak 169/903. sz. határozata a rendőrök és tűzoltók fizetésének felemelését megtagadó 95/903. sz. közgyűlési határozat jóváhagyásáról. — 6. Ugyanannak 168/903. sz. határozata a fogyasztási adó kezelésre vonatkozó 93/903. sz. közgyűlési határozat jóváhagyásáról. — 7. Ugyanannak 159/903. sz. határozata Benedek Mátyás adásvételi szerződése jóváhagyásáról. — 8. Miskolczi Ferencz iktató kérelme, mutató készítésért jutalomdíj megadása iránt. — 9. A délvidéki magyar köznevelődési egyesület átirata, az egyesületbe való belépés iránt. — 10. 55.100/903. sz. belügyminiszteri rendelet alapján az árvatár kezelése iránti intézkedés.

— **A polgári leányiskolában az évrő vizsgálatok az elmúlt héten tartattak meg.** A vizsgálatokon egy sikereiben gazdag tanévről tettek tanubizonyoságot a növendékek, kik dicséretesen kiállottak a vizsgálatokat.

— **Veszedelemben forgó gyermek.** A mióta megre fordult az időjárás, állandóan nagy csoportokba verődve keresi fel a gyermek sereg a tiszai partokat, hol naphosszat elüldögélnek, fürdenek. Rendszerint egy darabig futkosnak a meredek partoldalba, majd sűtkéreznek a napon s mikor ezt megunták akkor kezdődik a — fürdés. Különösen el-lepi a tiszai partmentét a gyerekek sereg a belváros alatt, hol egész nap tele a part nap-tól barna bőrű gyereksereggel. Az elmúlt kedden majdnem végzetessé vált a Tisza partján folytatott játék Fergeteg József 9 éves Francziska leányára és a 11 éves Józsi. A két testvér megunva a paron való játszadózást, bementek játszani az ott kikötve álló ladikba. Jól is folyt itt a játék egy ideig, mikor azonban a hóbölygő hullámok megmozgatták a ladikot a kis Francziska egyensúlyt veszített s bele esett a Tisza hullámaiba; mit látva a 11 éves Józsi, utána ugrott hűgának, hogy kimentse a biztos halálból. A locsogó hullámokkal azonban egyik sem birt megküzdeni s mindketten ott lelik sirjukat a Tisza bős hullámaiban, ha Zavara János asztalos mester villám gyorsasággal mentésőkre nem siet.

— **Tűz a külterületen.** A f. hó 3-án nagy tűz volt a külterületen, mely alkalommal a Sándor Ármín tanyáján 35 öl hosszú épület hamvadt el, mely állítólag az utóbbi időben kétszer fogott tüzet, de a tanyabeli

eknek sikerült mindkét alkalommal utját vágni. Most azonban az épület mellett elhelyezett nádkup gyult ki, melyről rohamosan terjedt át a tűz az épület nádfedézetére. E hónap 6-án Fukász Péter tanyája teljesen leégett. Állítólag a kéményről keletkezett a tanyatűz.

— **Duhajkodás.** Harom támolygó alak haladt a múlt éjjel a félegyházi-uton, bravur-szomjasnak látszottak a legények, mert a kocsiuton haladva, kitértek a járdára, miközben már csörömpöltek az utczai ablakok üvegtáblái. A véletlen azonban a rendőrség kezére játszotta a csendzavaró, ablakverő virtuózokat s hisszük, hogy szigorú büntetés vár rájuk.

— **Az utolsó vigasság.** Kapás Rókus patikai csósz arról volt nevezetes a tanyai lakosság előtt, hogy mint lakodalmi szakács elismert tehetség volt. Kitiű izű, magyaros paprikást tudott főzni, melynek megízlése után még násznagyuramiék ajka is csak úgy szórta Kapásnak a dicséretet, gratulációt. Természetes hát, hogy a mi szakácsunknak ilyformán lakodalmak idején, gyakorta kijutott a vigasságból, mivel Kapás midőn funkcióját végezte, rendszerint elvegyült a mulató közönség közt. Fizetést nem vett el soha s így mint tiszteltbeli közreműködő mindenütt kellő figyelemben részesült. Kádár Imre tanyáján nagy vigasság volt f. hó 8-án, míg lakodalmak nép sürgött-forgott a tanya udvarán s az örömtias kurjantások el-elynyomták a hegedű akkordjait. A póznára aggatott bográcsokban vígan forrt a paprikás, mely körül Kapás szorgalmaskodott. Ez alkalommal szokása ellenére pár pohár bort ivott vacsora előtt, de azért emberül megállta helyét; fel-tálalta a lakodalmak népek a paprikást s míg bent általános elismeréssel adóztak a szakács tudomány nagymesterének az izletes étel készítéseért, addig Kapás a kiűrült bográcsokba vizet merített a kútnál. Ez a művelet azonban végzetessé vált reá, mert közben lába megcsuszott s oly szerencsétlenül esett a kutba, hogy ott lelte halálát. Az üres bográcsok alatt vígan lobogott a tűz, melynek hevítő lángjai felett sustergetek, pattogtak a bográcsok. Az izzóvá vált bográcsok alatt kialudt a tűz, a hajnali szellő tova sodorta a megűszkösödött zsarátnokot. Bent rég elhangzottak a násznagyú jókívánatok, midőn a hajnali szürkület által megtört mécsvilágnál egy fiu lépett a mulatók közé s tétovázó tekintettel mondta, hogy valami kalap van a kutban. A násznép az udvarra sietett, s körül állva a kutat, melyben még mindig ott uszkált a titokteljes kalap, melynek láttára mindenki kétségtelennek tartotta, hogy a kalap tulajdonosa ott pihen a kút mélyén. Ugy is volt, midőn a holttestet kiemelték, nagy sajnálattal látta a lakodalmak nép, hogy a jó szakács kiszervengett. Temetésén az általános részvét nyilatkozott meg.

— **Megindult vizsgálat.** A Pünkösöd napján végbement munkástüntetésnek utókövetkezményei is lesznek. A csendőrkerület bejelentése folytán a szegedi kir. ügyészség vádat emelt Náfrádi K. János, Kormányos István, Gyurkó Pál, Szórfi András, Garó András, Kocsis György, Rác János, Kis József, Détári Sándor és Lantos Sándor munkások ellen, azzal vádolván, hogy egy a főszolgabírói hivatal, mint a község háza ablakainak beverésében részesek. Hogy mennyiben fog beigazolást nyerni a fentiek terhére rótt cselekmény, nem tudjuk, annyi azonban bizonyos, hogy a nagy tömegben elkövetett cselekedet bűnöseit nehéz lesz megállapítani, mivel a forrongó csapatban alig volt kivethető, hogy ki szabta meg irányát az ablakzúzó köveknek.

— **Uj patika Szentesen.** Rég idők óta huzódik már a hatodik gyógytár felállításának ügye. Többen folyamodtak felállításáért, de csak a napokban dőlt el a sorsa. A hatodik gyógytár felállítása megengedett, s annak felállítására Stammer László gyógyserész kapta meg az engedélyt, aki Farkas Eugénia patikájának volt bérlője

— **Sajtópör.** A szegedi kir. törvényszék kedden tartott ülésében tárgyalta Nagy József volt szentesi adóügyi tanácsnok bűnügyét. A dolog még a Molnár Máté László idejéből

datálódik. Mikor ugyanis Molnár Lászlót csendőri fedezet mellett elkísérték Szentesről, akkor a „Csongrádvármegyei Ellenzék” szerkesztője Nagy József volt s ebben a lapban egy a csendőrököt rágalmazó közlemény jelent meg. Ezért a közleményért a lap akkori szerkesztőjét: Nagy Józsefet vonták felelősségre s rágalmazás miatt bünvádi eljárást indított ellene az ügyészség. Ebben az ügyben kedden délelőtt tartották meg a főtárgyalást, melyre több tanut is beidézték. Nagy József azzal védekezett, hogy csak akkor nyomták először a nevét a lapra s akkor sem nézhette át a közleményeket, mert beteg volt. Viszont a királyi ügyész arra hivatkozott, hogy mint felelős szerkesztőt egyedül csak őt illetheti a felelősség. A vád és védbeszédek után kihirdette az elnök az ítéletet, mely Nagy Józsefet 60—60 korona fő és 20—20 korona mellékbüntetéssel sújtotta, Nagy József semmiségi panasszal élt.

— **Férőnek ingyen kapnak gyógyszert** a legujabb találmányu, amely visszaadja az elveszett erőt. Mindenki aki érte ir, próbacsomagot száz oldalas könyvvel együtt, jól becsomagolva ingyen kap. Ez a legcsodálatosabb csodaszert, amely már ezeket mentett meg, a kik ifjúkori bűnök következtében nembeli betegségben, syphilis és elveszett férfierőben szenvednek. Ez oknál fogva az intézet rá szánta magát, hogy bárkinek ingyen küld egy csomag gyógyszert felvilágosító könyvvel együtt. Ezzel a háziorvossággal a betegség odahaza is gyógykezelhető és mindenki, aki ifjúkori bűnök folytán nembeli betegségben, eme gyöngeség vagy pedig chornikus betegségben szenvednek odahaza maguk kezelhetik magukat. Ez a gyógyyszer azokra a szervekre hat, a melyeknek az erősödése szükségeltetik és csokálatos eredménnyel gyógyítja a már éveden át tartó betegségeket. Öregek és fiatalok a Stadte Medical intézetnek alulirt cizmen irhatnak, a honnan a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorban is azokat akarja megmenteni, a kik kezeltetés végett nem hagyhatják el otthonukat. A próba szállítmány meggyőződött arról, mily könnyen gyógyítható meg e borzasztó betegség odahaza. Az intézet kivételt nem tesz, bárhonnan irhat magyarul az orvosságért, mit titoktartás mellett postafordultával egy gyógy-zer szállítmány könyvvel mindjárt megküldetik. Irjon még ma. A szállítmány oly szépen van csomagolva, hogy annak tartalmát nem fogja senki sem kitudni. A levelet következőképpen kell címezni. Stadte Medical Institute, 6920. Elektron Buil-Sing' Fort Wayne, Ind. America. Minden levelet frankirozni kell.

Anyakönyvi bejegyzések.

Június 6-tól 13-ig.

Születések: Kiri Pál, Bagi Margit, Forgó Julianna, Szivák Margit, Sebők Mária, Kovács Magdolna, Megyesi Ferencz, Zeke Antal István, Kispataki István, Bori Julianna, Berkes László, Kása János Sehvechtje József, Török Francziska, Urbaniczki Ferencz, Oláh Julianna, Horvát Margit, Gyovai Bodák Lajos, Német Mária,
Házasságkötések: Pap János Kádár Francziskával, Kapdepó Zakariás Nagyistók Máriával, Juhász Pál Pózsár Máriával, Galambosi András Pap Erzsébettel.
Halálozások: Sági Erzsébet 27 éves tüdőgümőkör, Forgó Julianna 2 napos veleszületett gyengeség, Ujvári János 12 hónapos tüdőgyulladás. Kása János 18 óras veleszületett gyengeség, Ornyik Erzsébet 64 éves szivbénulás, Varga Francziska 16 éves tüdőgümőkör, Kapás Rókus 56 éves vízbefulás, Gut János 5 napos veleszületett gyengeség, Sinkó Veronika 68 éves méhrák, Borbás Kornélia Izabella 13 hónapos tüdőhurut, Balog István 68 éves aggkór.

Ünnepi előkészületek.

Annak öröme, hogy a megyegyűlés bizalmat szavazott a kormánynak a katonai javaslatok tárgyában, városunk jobb érzésű szabadelvű polgárai pártját ritkítóan fényesnek mutató ünnepséget rendeznek a jövő szombaton, amelyre az országos szabadelvű párt jelei közt maga Széll Kálmán is le fog érkezni.

A vármegye kitűnőségei élükön a főispánnal szintén részt vesznek a fényes ünnepélyen, amelyről természetesen érdemekben gazdag és tanítói körökben sokra becsült tanfelügyelőnk Torgina ur sem fog elmaradni.

A buzgó rendezőségnek kétségtelenül legtöbb gondot okoz Széll Kálmán fogadtatása, akit minden-

4. OLDAL.

esetre oly imponálás telvonulással tüntet ki a jeles rendező bizottság, amelyhez fogható látványosságot sem a milleniumi banderium, sem más diszfelvonulás soha a világtörténelem folyamán nem nyújtott a szemlélőnek.

Tekintve, hogy Széll Kálmán kijelentette, mikép utközben Holló Adolfot is szándékozik meglátogatni, már Félegyházán kocsi ül a társaság és innen egyes-nesen Gátérre mennek, a hol a Sváb-féle birtokon Holló Adolt fogja czukornád ültetvényes telepét a társaságnak bemutatni. Így természetesen a fogadtatás Félegyházán fog végbemenni óriási ünnepek között.

A nagy államférfi méltó fogadtatására kétféle bandérium indul szombaton d. e. pontban 11 órakor az alma-utcai laktanyából.

Az egyik, azaz a lovas bandérium 4-es sorokban Ujhelyi Nándor vezetése mellett egy fél órával korábban indul, mert az ereklők közül előkerülő diszmagyarok és mesés értékű lótarakó kétségtelenül feszélyezni fogják a daliás lovagokat a gyors haladásban.

Ujhelyi Nándor almásszürke tüzes mére pattan fel, kiadja az „utánam véreim, magyarok“ jelszót és mosolyogva pederint egyet szép ritka bajuszán, lázas izgatottságra ejtve a kíváncsi gyengébb nemet, ezután még egy búcsú tekintet az alma-utcai kies hajlékra és pár perc múlva már csak a porfelhő hirdeti, hogy városunk gyöngye-virága lóra pattant a nagyszerű ünnepélyre elhozandó népszerű kormányelnököinket.

A lovasok sorában ott lesznek: Réti Ferencz, a ki zöldpikkelyes atillával letakart sárga keiserkabátot és kocsagtollas cizillert fog viselni. Mellette jobbról lovagol Réh József, fehér karton atillában, térdig érő nadrág és lakk félczipőben. Atilláján kiflivégekkel díszített értékes szalonpánczéllóg alá, míg szeméit kármínpiros pápaszem vödi a nap heve ellen.

Balföldi Büchler Márton a nagybiru agarász lovagol palesztinai náddal ékített főpásztori kámszában, libatoll csákóban és orosházai házi vászonból készült patyolat lobogós gatyában. Paripája dőlczeg, szinte érzi, hogy a trágyaszállításra alkotta a végzet.

Büchler mellett Csejthey Lajos üget, angol telivér pej paripán. Felső testét a széles körben ismert, hátul erősen kivágott egyszerű sárga kabát fedi, alsó testét pedig hosszú száru tömörkényi mintájú vadász csizma.

A dőlczeg vezér Ujhelyi Nándor méltó díszét képezi a csapatnak.

Negyvennyolcz ezüstgombbal ékített pirosbársony mellényét fekete-sárgára festett nyúlbor kaczagány takarja, melynek dús aranyozása szempkápázató látványt nyújt.

A bandérium másik része sárga kerekű fekete bicziklin vonul ki Szabó Sándor vezetése alatt, aki a vasutállomáson eredeti bravurjaival fogja mulattatni az érdeklődőket.

A főispán elébe a böldi révig Hollósi István fogja vezetni a menetet, amely szintén az alma-utczából indul el fényes segédlettel.

Este bankett tartatik, azután pedig műkedvelői diszeloadás lesz, amelyen Büchler Márton a nagy operette buffó búcsú előadását tartja.

Az ünnepély és bankett többi pontozatait még eddigelé nem állapította meg a rendezőség s így sajnálatunkra a továbbiakról most nem áll módunkban referálni, lapunk jövő számában azonban részletes és hiteles képét fogjuk nyújtani a nagy és fényes mulatságnak.

CSARNOK.

Ezer egy nappal meséiből.

A bölcs Kádi

irta: Antaffy Endre.

Bölcs és nagy tudományos ember volt Ibrahim a kádi. Allah az ő nagy kegyelmében megnövelte a szakállát, egyenessé tette a járását, felgyújtotta szeméinek mélységesen világító tűzét, hadd ékesitse külsőképpen is a méltóság és értelem. A ki csak látta bölcs nyugalommal végig lépdelni a kalmár soron, feje fölött nagy fehér napernyőt tartván, az tisztelettel tért ki előle, lett légyen szegény hámmal, avagy aranyakat számláló dús gazdag kalmár s mindenfelől hallatszott feléje a köszöntés: Szalem alek, oh bölcs, oh nagy tudományú Kádi.

Való, senki sem hazudott, mikor bölcsnek és nagy tudományúnak nevezte Ibrahimot. Ami a próféta óta teremtett törvénymagyarzó könyv, azt ő mind áttanulta, a mi a szent könyvben volt igazságot tanító ige, azt ő mind elméjébe véste. Hajnalba virradó éjeken, lapozgatván a bölcsök könyvét, mély áhitattal felsóhajtott:

— Oh legfőbb bíró Kádik Kádija, ke-

gyelmes Allah. Ime nem idegen előttem semmi rendeleted, mivel szent prófétád által a pörösködő emberek közt igazságot osztasz. Mint a szorgalmas hangya szükséges eledelét, egybehoztam parancsainak ezreit. Meghegyezted a pálmát, hogy utat törjön magának az egybe furódó levelek között, meghegyezted elmémnek éjét, hogy behatoljon a gonoszoknak rejtett fondorlatai közé, melyek körülkötik, agyonfojtják az ártatlanok igazságát. Értelmet adtál nekem kegyelmes Allah, hogy külömbiséget tegyek igazság és hamiság között. Birói székbe ültetted, honnan ítéletet mondhassak, mindent, de mindent megadtál, mi egy igazhívó Kádit megillet, csak egyet nam adtál kegyelmes Allah pört.

Es mély elszomorodás közt elgondolta szegény Ibrahim az ő különös sorsát, hogy mióta őt birói székbe ültette Allah és a próféta kegyelme, azóta az ő kerületében megjavultak az emberek. Nincs tolvaj fellah, nincsenek verekedő suhanczok, a kalmárok elrejtették hamis mértéküket, a pénzváltók a hamis pénzdarabokat, az osztozkodók megtalálják maguk az igazságot, a kádi miattuk akár itéletnapig is nyugodtan nargilézhat.

Es tündött Ibrahim a nagy tiszteletnek az okán, mely őt minden lépésében éri, hogy bölcsnek és nagy tudományúnak tartják az emberek, anélkül, hogy bölcsességét és nagy tudományát alkalmá lett volna csak egy szikorka kis pörben is megítélni. A szégyen és harag pirja öntötte el arcát, elképzelvén magát, a mint méltóságos nyugalommal végiglépdel a kalmársoron s mindenki, aki csak látja, tisztelettel tér ki előle, legyen szegény hámmal, vagy aranyakat számláló karmál, és mindenfelől hangzik köszöntés:

Szalem alek, oh bölcs, oh nagy tudományú Kádi.

Nyilván nagybusálásában nem gondolt Ibrahim arra, hogy az emberek hivatala miatt tisztelik meg. Az ember nem tudja mikor kerül előle, hát jó, ha kijár neki legalább egy alázatos köszöntés. Ő csak arra gondolt, hogy az emberek rosszak és gonoszak s csak gonyolják őt: mindha mondanák: Szalem alek ja Ibrahim, szeretnök már egyszer hallani itélőszavad, szeretnök izelni bölcseséged mézét, hogy ne a hivatalod, hanem bölcseséged miatt is tiszteljünk.

Az ilyen gondolatok aztán nagyon elkeserítették szívében a szegény Ibrahimot. Eladdig, hogy a bánat, a tüprengés egészen elhomályosították elméjének józan világát, s nem vette észre, hogy egy agyafurt ördög tartja hatalmában minden gondolatát — a

hiuság. Ha kelt, ha feküdt, csak a maga szégyenén töprengett. Ha hallotta, hogy a város szomszédos kerületében egy bizonyos Szelim beverte egy bizonyos Achmednek a fejét s a kádi mindkettőt becsukatta, hát majd megpukkadt irigységében. A szomszédos Kádi gyakorolhatta elméjének bölcsességét, míg az ő küszöbét még soha sem lépte át pörös fél.

Az átkos ördög csak feszegette Ibrahim lelkét. Immár kezdte lenézni a jámbor embereket. Háza előtt ülve haragos szemeket vetett az elmenőkre s az emberek nem értették a változást.

Békéltlensége minden nappal öregbedett. Sőt kitört belőle lelkének minden haragja, képmutatónak, kutyailekűnek nevezte minden szemé elé kerülő igazhívót. Az emberek nem tudták mire vélni, de azért csak türték a szavait, mert hát a Kádi Kádi s az ember nem tudja mikor kerül előle. Ilyen jámbor gondolkozásu emberek laktak Ibrahim kerületében, hát csoda, hogy nem zaklatták a Kádi nyugalmát. Csak Ibrahim nem akarta megérteni s majd felrobbantotta a düh.

Mikor pozdorjává tört otthon mindent, földhöz vagdalta a szent könyveket s nem volt ember a környéken, kit kutyaifának öszsze ne gyalázott volna, akkor a benne lakozó gonosz lélek még gonoszabb tréfát eszelt ki. Felvitte Ibrahimot egy magas tóra s onnan kiáltatott vele gyalázkodó szökat az alantjáróknak.

Történt egyszer, hogy a fa alatt épen két kalmár alkudott. Ibrahim egyiknek a hangját utánozva, csufolódo-szót mondott a másiknak. Ez után kérdőre vonta az ártatlan kalmárt. Szóbol s ő kerekedett s Ibrahim a fán örömpesve hallotta, hogy a két igazhívó alaposan osztozkodik.

Ebből alighanem pör lesz ujjongott Ibrahim, de abban a percében a két kalmár már ráza is a fát. A másik pillanatban már a földön hempergett a Kádi s két igazhívó rajta. Nem nézték, hogy kicsoda, micsoda — alaposan elnaspágoták. Körüle a csödtület a hasát fogta a kaczagástól. Kaczagtak hahótáztak, mert voltak köztük kárörvendők is elegen.

Szegény Ibrahim — tündött a zajos tömeg között egy nyugodtan rágicsáló csacsi — nem elégedett meg a méltóságával, még az eszt is akarta mellette használni.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1903. évi május hó 1-től.

Csongrádról indul:	Félegyházáról indul:	Budapestre érkezik:	Budapestről indul:	Félegyházára érkezik:	Csongrádra érkezik:
Személyv. — — — —	3 ó 31 p éjjel	7 ó 15 p reg.	Személyv. Kecskeméttől	5 ó 45 p reg.	— — — —
Személyv. 3 ó 55 p reg.	5 „ 04 „ reg.	8 „ 25 „ reg.	Gyorsv. 8 ó 15 p reg.	10 „ 34 „ d. e.	— — — —
Személyv. — — — —	6 „ 42 „ reg.	10 „ 55 „ d. e.	Személyv. 8 „ 30 „ reg.	12 „ 11 „ d. u.	1 ó 25 p d. u.
Gyorsv. — — — —	11 „ 06 „ d. e.	1 „ 25 „ d. u.	Gyorsv. 2 „ 30 „ d. u.	4 „ 51 „ d. u.	6 ó 33 „ d. u.
Személyv. 1 ó 50 p d. u.	2 „ 57 „ d. u.	7 „ 10 „ este	Személyv. 4 „ 30 „ d. u.	8 „ 20 „ este	— — — —
Gyorsv. — — — —	5 „ 23 „ d. u.	7 „ 40 „ este	Személyv. 6 „ 50 „ este	10 „ 37 „ éjjel	— — — —
Személyv. — — — —	7 „ 37 „ este	Kecskeméti g.	Gyorsv. 10 „ 10 „ éjjel	12 „ 28 „ éjjel	— — — —
			Személyv. 10 „ 20 „ éjjel	2 „ 23 „ éjjel	— — — —
Csongrádról indul:	Félegyházáról indul:	Szegedre érkezik:	Szegedről indul:	Félegyházára érkezik:	Csongrádra érkezik:
Gyorsv. — — — —	12 ó 30 p éjjel	1 ó 31 p éjjel	Személyv. 1 ó 45 p éjjel	3 ó 23 p éjjel	— — — —
Személyv. 3 ó 55 p reg.	5 ó 55 p reg.	7 ó 42 p reg.	Személyv. 4 ó 50 p reg.	6 ó 37 p reg.	— — — —
Gyorsv. — — — —	10 ó 35 p d. e.	11 ó 40 p d. e.	Gyorsv. 10 ó — p d. e.	11 ó 04 p d. e.	1 ó 25 p d. u.
Személyv. — — — —	12 ó 19 p d. u.	1 ó 47 p d. u.	Személyv. 1 ó 14 p d. u.	2 ó 45 p d. u.	— — — —
Gyorsv. 1 ó 50 p d. u.	4 ó 53 p d. u.	5 ó 55 p d. u.	Gyorsv. 4 ó 20 p d. u.	5 ó 22 p d. u.	6 ó 33 p d. u.
Személyv. — — — —	8 ó 25 p este	10 ó 15 p este	Személyv. 5 ó 20 p d. u.	7 ó 17 p este	— — — —
Személyv. — — — —	10 ó 49 p éjjel	12 ó 19 p éjjel			
Csongrádról indul:	Félegyházára érkezik:	Félegyházáról indul:	Csongrádra érkezik:		
Vegyesv. 3 ó 55 p reg.	4 ó 59 p reg.	Vegyesv. 12 ó 25 p d. u.	1 ó 25 p d. u.		
Vegyesv. 1 ó 50 p d. u.	2 ó 50 p d. u.	Vegyesv. 5 ó 30 p d. u.	6 ó 33 p este		
Csongrádról indul:	Félegyházáról indul:	Szolnokra érkezik:	Szolnokról indul:	Félegyházára érkezik:	Csongrádra érkezik:
Vegyesv. — — — —	3 ó 35 p reg.	6 ó 40 p reg.	Vegyesv. 3 ó 30 p reg.	6 ó 35 p reg.	1 ó 25 p d. u.
Vegyesv. 3 ó 55 p reg.	11 ó 40 p d. e.	3 ó 20 p d. u.	Vegyesv. — — — —	— — — —	— — — —
Vegyesv. 1 ó 50 p d. u.	— — — —	— — — —	Vegyesv. 4 ó 33 p d. u.	8 ó 13 p d. u.	6 ó 33 p este
Csongrádról indul:	Félegyházáról indul:	Majsára érkezik:	Majsáról indul:	Félegyházára érkezik:	Csongrádra érkezik:
Vegyesv. 3 ó 55 p reg.	12 ó 30 p d. u.	1 ó 45 p d. u.	Vegyesv. 4 ó 38 p reg.	5 ó 50 p reg.	1 ó 25 p d. u.
Vegyesv. 1 ó 50 p d. u.	8 ó 30 p este	9 ó 50 p este	Vegyesv. — — — —	— — — —	— — — —
Vegyesv. — — — —	— — — —	— — — —	Vegyesv. 5 ó 55 p d. u.	7 ó 10 p este	6 ó 33 p este

Csongrád és Félegyháza között csak vegyesvonal közlekedik.



A csongrádi járás főszolgabirójától.

Hirdetmény.

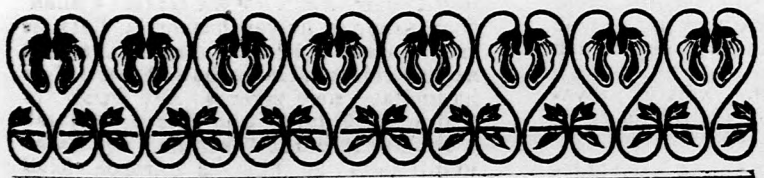
Tudomásomra jutván, hogy a csongrádi építőmesterek és háztulajdonosok közül egyik-másik oly kéményeket épít és épített, a melyek nem felelnek meg az építkezési szab. rend. 20. §-ában előírt utasításnak; figyelmeztetem ez uton az építkező közönséget, miszerint el ne mulasszák a helybeli kéményseprő mesterrel megvizsgáltatni az épülőfélben levő kéményeket, hogy vajjon azok szabályszerű módon lesznek-e építve? mert különben a szabálytalanul épített kéményeket, ha a kéményseprő jelentést tesz, hogy őt nem hívták meg annak megvizsgálására, a kőműves, pallér és háztulajdonos közös költségén fogom lebontatni és átalakíttatni s ezen kívül pedig ellenük együttesen elrendelni a kihágási büntető eljárást, még pedig annyiszor, a hány kéményt szabálytalanul építettek.

Egyben figyelmeztetem a közönséget a bekövetkező tűzvész elkerülése céljából, hogy ha a tűzrendészeti szab. rend. 13. §-a alapján most teljesített vizsgálatokból kifolyólag bárki ellen feljelentés fog tetetni, hogy valamely háznál hiányzik a vizzartó hordó, vagy kád, merítő veder, szikra csapó és hosszú létra, úgy az illető háztulajdonosok költségére fogom a hiányzó eszközöket beszereztetni a büntető eljárás során.

Felhívom tehát azon iparosokat, kik vizzartó hordók, kádak, szikra csapók, létrák készítésére vállalkoznak, hogy ajánlataikat hozzám az árak pontos megjelölésével, egy-egy minta kíséretében, folyó hó végéig (30-áig) benyujtsák.

Csongrád, 1903. június hó 2.

Nyiri, s. k.,
tb. főszolgabíró.



Epilepsia.

A ki nyavalyatörésben, görcsökben s más idegbajban szenved, kérje azon füzetet, melyet ingyen és bérmentve küld Schwanen gyógyszerár Frankfurt a/M.

Sohasem kínálkozik az életben oly ritka alkalom, hogy csekély 2 frt. 96 kr.-ért következő remek árugyűjteményt kaphatni
12 darab. 2 frt 96 kr.

1. Nickel horgony-rem zsebóra pontosan járó 3 évi jótállás mellett. 1. Valódi goldin pánczélláncz vagy nickel, 3 drb. valódi goldin gyűrű legújabb facon Simmil briliánsal 2 drb. igen finom goldin nyakkendő, 2 drb. valódi goldin fülbevaló legújabb facon, 1 tok horgonyóra számára. 1 goldin brosch párisi system, 1 goldin, vagy nickel zsuzu a lánczra. Nem tetsző tárgy készséggel kicseréltetnek, vagy ára visszatérítetik, miáltal minden risico ki van zárva. Hasonló hirdetések utánzatok. Mind e 12 remek ékszer a horgony rem. órával együtt 2 frt. 96 kr. A pénz előleges kifizetés vagy utánvétellel kapható:

Kapellner & Holzer

óra és aranyáru gyári raktár nagybani elárúsítás
KRAKÓ, Dietel-utca 68 (Austria.)
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve!

JÉG ELADÁS naponta reggel 5 órától 8 óráig.

Kilója 1 kr. Métermázsánként 50 kr.

Első rendű kőbányai sör

kivitelre (6 krajczár)

— üveg betét, vagy üveg csere mellett —
jégbe hűtve nagy üvegenként 14 krajczár.

Kapható:

Ausländer Jenőnél,

a kőbányai polgári sörfőzde
főraktárosánál.

ELSŐ MAGYAR VARRÓGÉP ÉS KERÉKPÁR-GYÁR

képviselője

WELLISCH VILMOS SZENTÉSEN.

Csolnagos és karikahajós varrógépek családi és ipari célokra a legjobb kivitelben kaphatók üzletben jutányos áron.

Minden rendszerű varrógépekhez gépresek raktáron tartatnak s javításokat jutányosan eszközölök.

A legmodernebb kerékpárok

folyton raktáron tartatnak s bármily rendszerű kerékpár alkatrészek és kellékek nálam jutányos áron kaphatók.

Saját jól felszerelt varrógép és kerékpár javítóműhely!

Kitüntette az ezredéves országos kiállításon és a kecskeméti-vidéki kiállításon.

Alapított 1891.

VLADÁR LAJOS

gőzre berendezett műselyem festő, vegyészeti ruhatisztító és plissérozó intézete
Nagy-Kőrösön I. kerület 42. szám.

Férfi- és női ruhák egészben vegytisztítatnak és minden létező színre festetnek. Czipke- és szövet függönyök tisztítatnak és bármely színre festetnek. Viselt fekete kangár ruhákról a fény levétetik.

Van szerencsém Csongrád város nagyérdemű közönségének becses tudomására adni, miszerint itt helyben özv. Koncz Antalnének **Félegyházi-ut 23. számú** (Sip-utca sarok) házában **elfogadó és megrendelő** fiók vállalati és megrendelő üzletet nyitottam.

Előforduló gyász esetén gyászruhák haladéktalanul festetnek.

A munka kivitele festésnél legalább is 4 hetet, ruhák vegyi tisztítása 14 napot vesz igénybe. mély tiszteléssel

Szíves megbízását kérve vagyok

Vladár Lajos.

CS. és KIR. UDVARI SZÁLLITÓ.

FERNOLENDT

czipőfénymáz a legjobb fénymáz a világon és **fénycerém** világos czipőkhöz, a legszebb fényt adják és a bőrt **tarlossá** teszik. Elviselt, foltosczipők sárga, vagy barna bőrből a **Lyo-sin** (diszfénymáz) által, mintha ujakká lennének.

Alapított 1832. Gyári raktár Wien, I., Schulerstrasse 24. Kapható mindenütt.



Salgó-Tarjani kőszénbánya-részvény-társulat

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 16. szám.

Szénosztályozás:

Gőzcséplőgép-, gőzeke- és szobafűtésre:

Darabos (tömör) szén és kockaszén.

Továbbá:

Diószén — — — —)	gyári kazánfűtésre
Durvaszén — — — —)	
Aknaszén — — — —)	
Rostált aknaszén — — — —)	
Aprószén — — — —)	
Kovácsszén — — — —)	körkemencefűtésre. kovácsolási célokra.

A társulat széntermelése évenként:

Salgó-Tarjani bányákban — — — —	10 millió) métermázsánként
Petrozsényi bányákban — — — —	6 millió	

A vezetése alatt álló Esztergom-Szászvári kőszénbánya-részvény-társaság termelése évenként:

Dorogh—Annayölgyi bányákban — — — —	2.4 millió) métermázsánként
Szászvári bányákban — — — —	0.6 millió	

Össztermelés — 19 millió)

Megrendelések központi irodánkhoz: Budapest, V., Erzsébet-tér 16. sz. a. intézendők.

Jutányos árak és pontos, gyors szállítás!

TÜDŐBETEGEKNEK.

Az orvosi kongresszuson Leyden tanár konstatálta, hogy egyedül németországban állandóan 1.200.000 ember tüdővész és ezek közül kb. 180.000-en lesznek áldozatai e borzasztó betegségnek. A tüdőbaj előidézői a tuber-bacillusok, a mely bacillusokat minden ember belélegzi, mert előlük elzárkózni lehetetlen. Ha most már szerencsére sokan nem lesznek tuberkulózisokká, abból az ünneki, hogy az emberi test azzal a tehetséggel bír, hogy a belélegzett tuber-bacillust ártalmatlanná teszi. Ott a hol légszűrő számos finom ágacszkává széjjeloszlik, a tüdőbe vezető két mirigy, az úgynevezett pajz- vagy tüdőmirigyek vannak a melyeknek rendeltetéséről a tudomány sok ideig nem volt tisztában. Most azonban Hoffmann dr. kutatásai nyomán tudjuk, hogy ezek a mirigyek külön folyadékot készítenek, mely a betegséget, még mielőtt pusztító hatásukat megkezdhetik a tüdőben, megsemmisíti. A hol tehát ezek a mirigyek átöröklés vagy gyöngeség, vagy más organikus akadály folytán nem tudnak ebből az anyagból elegendőt produkálni és a hol a tüdő meghűlés, por, vagy egyéb befolyások következtében érzékeny, ott a betóduló tuber-bacillusok megmaradnak és előbb-utóbb bekövetkezik a betegség.

Itt támadt a gondolat: a pajzmirigy erősítése által a tuber-bacillus pusztításának elejét venni. Ezt a közeli gondolatot felkarolta Hoffmann dr. és a pajzmirigy-erősítő anyagból saját maga készített egy gyógyítószer tüdőbaj (krónikus, katarus és aszkór) ellen, melyet „Glandulén“-nek neveztek el.

A Glandulén nem mérges, nem vegyészeti mű, hanem teljesen egészséges és állatorvosi felügyelet alatt frissen vágott juh friss pajzmirigyéből lesz készítve, a természet maga adja a gyógyszer minden betegség ellen, csak találni kell. A pajzmirigyek alacsony hőfoknál, légmentesen lesznek megszártva, tablettákba préselve, minden tablettának 0.05 gr. mirigypor és 0.20 gr. tejcukor édesítésre.

Ha a Glandulént előírás szerint használjuk, javul az étvágy, jobb lesz a kedv, erő és testi súly gyarapodik, láz, éjjeli izzadás és a köhögés mulik, a köpet enged, javulás áll be.

Sok orvos és magánfél bizonyítja e tüdővész gyógyítószer nagy értékét. Glandulén már sok meglepő gyógyító eredményt mutatott, hol más szert nem használtak.

Glandulént készít dr. Hoffmann Nachf. vegyi gyára, Meerane (Szászország) és kapható a legtöbb gyógyszerárban, valamint Török József gyógyszerésznél, Budapest, Király-utca 12., üvegekben, 100 tablettával 5 kor. 50 fill., 50 tablettával 3 korona. Kimerítő füzetkék a gyógyító módról, orvosok és gyógyult betegek értesítésével ingyen és bérmentve. Óvakodjunk az értéktelen utánzatoktól.

CREME IDEAL

A legjobb kéz- és arczenőcs, kiváló finom és illatos, elmulaszt mindennemű bőrkütiést, szeplőt, májfoltot, pattanásokat stb. Nem zsíros, nappal is használható, mert nem látszik a bőrön, kitűnően tartja az arcport, azért mulatságok előtt kitűnően alkalmas.

Gyönyörű kiállításban ára 1 korona. — Venus mosdóvíz 1 korona és hozzávaló szappan 80 fillér. — Kapható a fővárosban.

VÖRÖS KERESZT

GYÓGSZERTÁR
TORONTÁL-SZÉCSÁNY.
CSONGRÁDON:

Wiesner Lajos gyógyszerész úrnál „SZT.-RÓKUS” gyógyszer-tár.



Az egész országban s különösen varrógépek iskoláiban be van vezetve.

Varrógép szétküldés

BÉCS, VI.,
Mariahilferstrasse 62.

Előnyösen ismert szétküldés tanítók hivatalnokok és egyesületek tagjainak.

Minden zör-gés nélkül varr, s könnyű járatu, egyszerű szerkezetében feltűnően elegáns a legutóbbi idők leg-tökéletesebb vívmánya. Ez idő szerint a legelőnyösebb családi gép lábajtásra, be-zárható fedéllel.

Elektra 5 sz. 41 frt. — 4 heti próba idő és 5 évi írás-beli jótállás biztosított.

Azon gépek, melyek a próba időben nem működ-nek kivánalom szerűen, saját kötségre visszaküldhetők s készséggel visszaveszem. Tanítónak, hivatalnokoknak, nem különben privát szem-élyeknek sok ezer WERT-HEIM varrógépet teljes meg-éledezésre szállítottam, ame-lyek bármelyike megtekint-hető.

Kérjen elismerő leveleket és árjegyzéket!

A haj ujanövése! Nincs többé kopaszság!

Egy említtető méltó szer, mely férfiak, nők és gyermekek egyaránt gyönyörű haját kölcsönöz. Megakadályozza a hajhullást, meggyógyítja a korpás, varas, pörpöséses fejet és sürüsit, hosszúra növeszti, valamint nehezebb és selymesebb teszi a haját. A korán megöszült haj festés nélkül visszahozza eredeti színét. A kopasz fejnél a haj, vala-mint a szemöldök és szempillák ujanövését juttatja.

Amerikában „Lovaorin” név alatt egy szert találtak föl, mely tisztán növényből készült, nem kell ennek használatától óva-kodni, mert még a legfinomabb fejbőrnek sem ártalmas.

Nincs semmi ok arra, hogy önnök vagy gyermekeinek ritka és csenevész hajnövése legyen. Az egészséges hajra, mint védőre, ugy télen, miát nyáron szükség van és egészséges hajnövés nélkül ugy a gyermekek, mint a felnőttek folyton ki vannak téve a meghűlésnek. Az anya, vagy gyermekek betegsége gyakran paralizálja a hajtot és évek mulnak, míg a természet ezt a hiányt pótolja. De ki kétel-kedhetne ezen csodálatos szer tulajdonságaiban akkor, midőn keze-ink között ezer és ezer bizonyító levél van, melyek oly egyének-től erednek, kiknek lehetségeséhez kétség nem fér.



A bécsi „Medizinisches Chirurgisches Centralblatt” orvosi szak-lap 1901. decemb. 27-én megjelent 52. száma egy föltűnést keltő cik-ket közöl, melyben konkrét esetekben mutatja be dr. Kulszicky ismert bécsi orvosnak a Lovacrinnal tett kísérleteit és elért fényes ered-ményeit. Dr. Kulszicky érdekesítő kísérleteiből világosan kitűnik, hogy a Lovacrin a legkifejlesztettebb és megfizethető óvszer kopasz-ság, haj-hullás és korpá ellen. — Nincs másféleképp többé a korpá, a hajhullás, a kopasz-ság, mint azt a fönti kép mutatja.

Néhány orvos véleményei

A „Lovaorin” itt hat esetben seborrhoe (korpaképződés) eflnavium (hajkihullás) kitűnő szolgálatot tett s mindig azon leszek, hogy alkalmas eseteknél megint alkalmazzam. Mindenesetre kérek nekem még három üveg Lovacrint küldeni. Dr. Ladislaw Bouchel, orvos, Lemberg. — Az ön által beküldött „Lovaorin”-nal négy esetben idő-előtti kopasz-ságnál, illetőleg beteges hajkihullásnál igen kedvező eredményt értem el és szívesen gyakorlatilag mindig ajánlani fogom. Dr. Karos József, orvos, Budapest. — Fölhívásuk folytán a Lovacrint korpaképződésnél és hasonló állapotoknál igen jó szolgálatokat tett, Lébény. — A Lovacrin-nal mostanáig igen meg vagyok elégedve. Első eset, hogy egy hajnövesztő szerhez bizalmam van. Magamon ujanövését találtam. Hazámban ajánlani fogom. Dr. Kasimir Sohamet, orvos, Lemberg. — Ha az eredmény nem változik, a Lovacrin-nal nagyon meg vagyok elégedve. A fejbőrt enyhén és erőteljesen tisztítja s a mellett a hajnak szaporodása fölismerhető. Az első hatást magamon tapasztaltam és nagyon örültem a csatoltnak eredménynek. Dr. Ernst Ferencz, orvos, Tamási. — Az Ön kivánásának szívesen eleget teszek és bizonyítom, hogy a Lovacrin nagyon sok seborrhoe (korpaképződés) eseteknél kitűnő szolgálatokat tett, nevezetesen kezdő hajkihullásnál. Dr. Korn Gyula, orvos, Kolozsvár. — Mivel a Lovacrin arra szolgál, hogy idősebb személyeknél a korpaképződést, hajkihullást és kopasz-ságot akadályozza meg, minden anyának fontos remek haját eredményez.

Egy nagy üveg Lovacrin ára, több óra elegendő, 5 korona, 8 üveg 12 korona, 6 üveg 20 korona. Szétküldés utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése mellett az európai rakár által:

M. Feith, Wien, VII., Mariahilferstrasse 38

Betegek egészségesek lettek, gyengék erősek lettek.

Kiváló életelixir, híres orvostudor által feltalálva, mely minden ismert bajt gyógyít. A csodával határos gyógyítások érettek el vele. A régi világ titka, a hosszú élet, meg van fejtve.

Évek hosszú során át türelmesen tanulva és kutatva a mult porán aktívaiban és a jelen orvosi tudományokban, dr. Wood amerikai orvos azt a



csodás kijelentést teszi, hogy ő az életelixirt fel-találta és képes vele délszaki gyökerek keverésének segítségével, melyeket csak ő ismer és melyekből az életelixir előállítatik, a mi gyümölcse az évek óta tartó kutatásának, minden betegséget, mely az emberi testet bántja, meggyógyítani. Semmi kétség, hogy az orvos ez állítása valóság és a csodálatos gyógyítás, melyet napokint elért, nagyon is mel-lette bizonyít. Elmélete, melylyel előhozakodik, észbeli, széleskörű tapasztalatokon nyugszik, melyeket éveken át az orvosi praxisban szerzett. Egyetlen szenvedő se mulasztja el e csodás „életelixirt”, mint a hogy ő nevezi, megpróbálni. Egyes gyógyítások kiválóan figyelemreméltók s majdnem hihetetlenek, ha nem bizonyítanák hitelt érdemlő tanuk.

Az orvosok által feladott betegek családjuknak és barátainak teljes egészségben visszaadattak. Rheumatizmus, neuralgia-gyomor-, máj-, vese-, vér- és bőrbetegségek és hólyaghajok eltűnnek mint büvészet által. Főfájás, derékfájás, idegesség, hideglelés, aszkór, köhögés, hűlés, katarhus, bron-chitis és minden torok és tüdőbaj vagy más egyéb szervek megjavulnak oly idő alatt, mely egyszerűen csodálatos.

Tisztítja az egész szervezetet, vért és szövete-ket, az idegek normális erejét visszaadja és az egészség csakhamar ismét helyreáll.

Ára: 6 üveg 6 kor., 12 üveg 10 kor. A szétküldés utánvétel vagy a pénz előleges beküldése mellett vámentesen történik. Megrendeléseket elfogad Petrovics Miklós, Budapest, IV., Bécsi-utca 2. sz.

Premier Kerékpár

leg finomabb a világ Arjegyzék Premierwerke Eger, Csehország



Millió hölgy használja a FEOLIN-t.

Kérdezze csak házi orvosát, hogy a „Feolin” nem-e a legjobb cosmetikai szer a kéznek, hajnak és fogaknak? A legisztálatlanabb arc és a legcsunabb kezek előkelő, tiszta finomságot és alakot nyerhetnek „Feolin”-használatával. A „Feolin” egy 42 legnemesebb és legfinomabb növényből előállított szappan. Jótállunk tovább, hogy az arc redői és ráncai, borotái (Miteser) és arcpörpö-mének (Wimmerli) stb., a „Feolin”-használatával nyomtalanul eltűnnek. A „Feolin” a legjobb hajhárító — hajápoló — és hajszépsítő szer, megakadályozza a hajhullást, a megkopaszodást és a fejbetegségek előjöttét. A „Feolin”-t állandóan szappan helyett használja, fiatal és szép marad. Kötélvezők magukat a pénz azonnali visszaadására, ha „Feolin”-használatával nem sikerül. Egy darab ára 1 korona, 3 darab 2.50 korona, 6 darab 4 korona, 12 darab 7 korona. Egy darab utáni porto 20 fillér. 3 darabon feltűnő 60 fillér. Utánvétel 60 fillérrel több. Megrendelést FEITH M. Irártárában: Bécs, VII., Mariahilferstrasse 38.

A szép kebel



A legelőkelőbb női baj, melyben a természet a leg-kevesebb bökést. A hölgyek tehát örömmel fognak értesülni, hogy létezik egy teljesen veszélytelen szer, melylyel a természetet szelid módon kény-zeríthetjük, hogy a tekintetben kevésbé fukar legyen. Ez az elő-kező hölgyek előtt már ismeretes szer a valódi keleti Vénus-balzsam, melyet a leghíresebb orvosok javal-ják és tényleg azon tulajdonsággal bír, hogy a kobeket kifejleszti és újra helyrehozza, a szöveteiket erősíti, a vállak csontingrásait elsimítja, a mennyiben a kobeknek egyáltalában bizonyos emelkedést kölcsönöz. Hatása abban áll, hogy a táplálék átváltozását plasztikus álla-potba megkönnyíti és elősegíti, mely utóbbiak a kebel táján rakodnak le. A már egyszer elért siker a jövőben minden különös kezelés nélkül fennáll. Eltelt hatása folytán a valódi keleti Vénus-balzsam azonkivül friss arcszínét kölcsönöz, az arcvonásokat azokivül egészen fiatalít. Minden természet részére hasznos, épp ugy a kifejlődésben levő fiatal leány, miat már teljesen kifejlett asszony számára. Ugyanaz a sovány, hű-szegény férfiaknál is hasonló szolgálatot tesz. Semmi esetben sem lehet a legkevesebb sem ártalmas az egész-ségre. — Ára egy nagy üvegnek, sokáig eltar, 5 kor., — Szétküldés utánvétel mellett, vámentesen, után-vétel vagy előleges fizetés ellenében. — Rendelések címzendők:

Petrovics Miklós, Budapest, IV., Bécsi-utca 2.